

ZARUBA.PhD.

Posudek dizertační práce

Františka Záruby: Hradní kaple v Čechách

Předložená práce se zabývá jedním z nejdůležitějších stavebních typů středověké architektury. V rámci hradních areálů příslušelo kaplím často význačné postavení. Proto také jejich stavební podobě bývala mnohdy věnována význačná pozornost a tak hradní kaple v některých obdobích patřily k architektonicky nejpozoruhodnějším dílům.

Předložená práce je rozdělena do tří svazků, přičemž první obsahuje vlastní syntetizující text doprovázený obrazovou dokumentací, další dva svazky jsou věnována katalogu – tedy monografickému zpracování jednotlivých kaplových staveb.

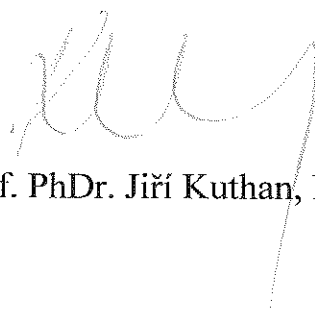
V úvodním svazku věnuje František Záruba pozornost vlastnímu fenoménu kaple a jejímu právnímu vymezení a funkci. Podrobně se zabývá historií bádání věnovaného historii hradní kaple jako stavebního typu. Podrobně rozebírá publikace a statě věnované tomuto tématu, které vyšly jak v zahraničí, tak a tak i u nás. Ve III. oddílu se František Záruba pokusil o vývojový přehled vývoje hradních kaplí, dílem založených na slohových a typologických posunech, dílem na společenské stratifikaci (kaple panovníků, biskupů, šlechty). Oddíl IV. se zabývá typologickým rozčleněním hradních kaplí - v tomto ohledu je Zárubovi oporou pracovní metoda knihy Ulricha Stevense věnované hradním kaplím, popřípadě typologická metoda Tomáše Durdíka. Je tu ovšem třeba mít na zřeteli, že tento přístup nemůže mít namnoze větší hodnotu, než pouze pomocnou, že se mnohdy stává samoučelem postrádajícím hlubšího smyslu. V kapitole V. se František Záruba obrací znovu k historickým kořenům vzniku, existence a funkci hradních kaplí (nadání, duchovní správa, liturgický provoz) – tady by

bylo mimo jiné vhodné citovat prameny ze základních edic, nikoliv s novějších překladů; následuje stručný přehled patrociní a konečně závěreční shrnutí.

Následuje podrobný katalog jednotlivých památek rozdělený do dvou svazků. Katalog sám je velkým badatelským výkonem, jak po stránce heuristické, tak i pokud jde i o analytické vyhodnocení jednotlivých objektů. Bylo by možné, jak pokud jde o syntetické úvodní kapitoly, tak pokud se jedná o katalog vznášet dílčí výtky (například je třeba rozlišovat mezi zdí a stěnou), některé popisy by mohly mít větší analytickou hloubku, tj. popis by neměl být pouhou deskripcí, ale mělo by už v něm být zakódováno hlubší hodnocení. Mezery lze nalézt mezery v uváděných bibliografických odkazech. Pokud bude publikována, a to bych doporučoval, pak by bylo na místě rukopis alespoň na některých místech doplnit. Velmi bych chtěl ocenit rozsáhlou doprovodnou dokumentaci, která je nesmírně cenným doplňkem textu.

Předložená práce patří nepochybně jak svým rozsahem, tak množstvím pojednávaného materiálu i autorovým rozhledem k výkonům vysoce nadprůměrným a vydává svědectví o Zárubově velkém zaujetí. Chtěl bych jí proto Zárubovu dizertační práci doporučit k úspěšné obhajobě.

Praha 23. 09. 2013

Prof. PhDr. Jiří Kuthan, DrSc., Dr. h. c.